

отъ планината, за да мине Искъра, но била предадена и избита, когато спѣла. Тамъ загиналъ и Стоянъ Велковъ Софийски.

Когато презъ 70-тѣ години В. Левски и неговитѣ другари обикаляха България и организираха народа за бунтъ, и софийскитѣ българи образуватъ таенъ революционенъ комитетъ. За неговия съставъ нѣмаме положителни данни, извлѣчени отъ документи. Сжществуватъ доста предположения, но тѣ сж повече съ легендаренъ характеръ. Ще приведемъ по-важнитѣ отъ тѣхъ, като отбележимъ положителното. По разказа на стари софиянци М. Георгиевъ (Възраждането на градъ София. София 1920, с. 63—64) съобщава, че презъ 1870 г. В. Левски основалъ въ София революционенъ комитетъ отъ следнитѣ лица: председателъ Хр. Т. Стояновъ, секретаръ Хр. П. Ковачевъ, касиеръ Димитъръ Ножаровъ и членове Дим. Трайковичъ и Ст. Малиновъ. Архивата била пазена отъ г-жа Йорд. Филаретова (срв. отдѣла „Училища и училищни дейци“, с. 220). За основаване на комитетъ говори и Ст. Заимовъ (Василъ Левски дяконътъ. Кратка биография, написана по поводъ откриване паметника. София 1897, с. 104—105): „Презъ Пирдопъ Левски и Общи се запжтили за града София. На Ташъ-кесенскитѣ ханове съ Стоянъ Брънчевъ, орханийски чорбаджия, апостолитѣ се срещнали, на една маса обѣдвали. Брънчевъ запиталъ пжтниците: „Отъ кжде, накжде и по каква търговия?“ — „Отъ Тузлушко за Софийско, шопи да купуваме“ — отговорилъ Левски. — „Единъ шопъ — единъ грошъ“ — казалъ Общи. — „А сто шопи за два попа“ — добавилъ Левски. „Търговцитѣ на шопи“ късно вечеръ въ София стигнали, въ х. Трайковия ханъ се настанили. На другия день отъ Хр. Ковачева узнали, че отецъ Генадий — скитникътъ — тѣзъ дни е дошълъ отнѣкжде си и станалъ игуменъ на Драгалевския манастиръ. Левски и Общи се зарадвали; на часа яхнали „комитетскитѣ“ коне и въ Драгалевския манастиръ нахълтали. Дяконъ Игнатий (Левски) и дяконъ Генадий (Иванъ Ихтимански) братски се пригърнали и цѣлунали. Знаменосецътъ на Илю войвода (дяконъ Генадий) разказалъ на скжпитѣ си гости патилата си и скитничеството си по Влашко и Богданско, по Маджарско и Банатско; а знаменосецътъ на Панайотъ войвода (дяконъ Игнатий) разказалъ на игумена Драгалевски, какви чудеса, въ продължение на две години, е направилъ той въ турскитѣ вилаети. Скитникътъ Генадий, сега игуменъ Драгалевски, приелъ клетвата на Т. б. р. комитетъ и станалъ ятакъ комитетски. „Приятелитѣ“ софийски свикани били на съветъ въ манастира Драгалевски, закълнали се, уставо-проекта разгледали, за председателъ на комитета Хр. Ковачева избрали. Драгалевския манастиръ и Светогорския въ София метохъ избрали прибѣжище на „народнитѣ хора“ и пощенска станция на тайната кореспон-

Стоянъ Велковъ Софийски